

Frágreiðing frá Føroya Fiskimannafelag:

Verkfallið

Sum kunnugt hevur Føroya Fiskimannafelag leygarmorgunin lýst verkfall á fiskiflotanum. Orsøkin er tann, at vit aftaná samráðingarnar við reiðarafelagið hildu okkum hava fingið so litið burturúr, at vit ikki kundu skriva undir tær treytir, sum vóru í boði.

Tað tykist sum reiðararnir hava tikið ta støðu, at teir ikki vilja ganga við til nakað, sum kostar eina ta einastu krónu. Grundgevingin er tann, at reiðararnir nú hvørt ár bert hava slakað og slakað, og vit høvdu ókt so nógv um partin hjá fiskimonnum, at nú skuldi vera stopp!

Hetta er at visa okkum ein nógv stórri heiður enn vit høvdu uppið. Seinast nokur generell broyting var gjord í øllum sáttmálum var í 1973, tá fritíðaralønin hjá fiskimonnum var hækkað upp í somu upphædd sum hjá øðrum lóntakarum. Taka vit annars teir einstøku veiðihættirnar er støðan hendan:

Ísfiskatrolarar

Her er manningarprosentin óbroytt 27, síðan hesin sáttmáli varð gjordur í 1972. Í veruleikanum er okkara partur minkaður, tí skipini hava síðan tá fingið stórar upphæddir í rakstrarstundningi. Av samlaðu inntøkunum hjá hesum skipum hevur okkara partur verið niður móti 20%. Nú er hann nakað hægri.

Ísfiskalínuskip

Her er manningarparturin hækkaður við 0,5% síðan 1973. Men tá vit hava loyvt skipunum at taka ein part fyri egningarmaskinuna, merkir hetta ein lægri miðalmanningarpart enn í 1973. Her er eisini nakað tað sama galdandi við rakstrarstundningi sum hjá trolarum.

Saltfiskatrolarar

Her er miðalmanningarparturin eisini farin niður. Gomlu saltfiskatrolararnir høvdu 40,5%, meðan hekkutrolararnir hava 39%. Hetta merkir sostatt

ein minking í sama mun sum teir gomlu trolararnir eru farnir úr flotunum.

Kraftblokkaskip

Her verður eisini goldið minni í miðal enn í 1973. Hetta er tí vit hava gjørt ein serligan svartkjaftasáttmála fyri hesi skip, og ein serligan sáttmála fyri kraftblokkaskip omanfyri 1500 BRT.

Vit kundu blivið við, men aðrir sáttmálar eru óbroyttir síðan 1973. Einasti sáttmáli við munandi hækking síðan fyrst í 70-unum er frystiskip á hemara og svartkalvaveiðu. Men her er bert talan um 2-3 skip, og annars er hetta enn tann vánaligasti nettosáttmáli, sum vit hava.

Grundgevingin fyri at syta at tosa um nakað sum kostar er sera tunn. Víst hava vit fingið broytt ávísar av felagsreglunum, men neyvan nakar kann koma at pástanda, at nakað órimiligt er hent á hesum øki.

Annars helt formaðurin í reiðarafelagnum í utvarpinum, at okkara krøv vóru órimilg. Vit skulu nevna nokur av hesum krøvum, og so kunnu folk meta um hvussu órimilg tey eru:

Fritíðarløn

Eitt av okkara krøvum hevur verið, at fiskimannafelagið skal fáa fritíðarlønina goldna so hvørt hon er forvunnin í staðin fyri 1. mai árið eftir. Flestu nevndarlímur í reiðarafelagnum hava tilknýti til virkir, har hetta verður gjørt fyri onnur starvsfólk. Annars hevur reiðarafelagið ta skipan fyri skiparar, at fritíðarlønin verður goldin so hvørt. Hetta vildi bert kostað skipunum eitt sindur av mistari rentu-inntøku. Men tað var korta nei.

Avrokningarfrestin

Nærum allir nevndarlímur í reiðarafelagnum hava tilknýti til virkis, sum gjalda arbeiðsfólki lønina vikuna aftaná, at hon er forvunnin. Aftaná 15 timar saman við semingsstovninum jættaðu teir at lækka núverandi avrokn-

ingarfreist uppá 3 vikur niður í 2 vikur.

Tryggingfyri inntøkutap

Vit høvdu uppskot um at tryggja fiskimenn móti inntøkutapi, tá skip mugu leggjast vegna óhapp. Vit vildu enn tá lata tað fara av óbýttum, og vildi kostnaðurin pr. mann tá verið 6-800 kr. pr. ár. Hetta var korta nei.

Egningarmaskina

Vit hava í sáttmálanum eina reglu um, at tá skip hava egningarmaskinu, skal bítast við einum parti eyka. Síðan tá hevur reiðarafelagið gjørt sáttmála fyri aðrar umborð, um at teir ikki skulu luttaka í hesum. Vit kravdu bert tað sama, men korta nei.

Rækjupakningur

Í okkara vælvild samtyktu vit fyri nokrum árum síðan, at eykakostnaður av 1 kg pakningi til rækjur kundi fara av óbýttum. Síðan hevur reiðarafelagið gjørt sátt-

mála við aðrar bólkur umborð uttan hesa reglu. Sjálvsagt mugu vit krevja at somu reglur eru galdandi fyri allar umborð. Men eisini her korta nei.

Hesar eru nakrar av felagsreglunum. Viðvíkjandi prosentbýti er søgan tann sama.

Vit kunnu nevna sum dømi, at yvirmenn á saltfiskalínuskipum hava ein sáttmála, sum gevur 10% meira í fiskipart enn hjá dekkarum. Men bert at leggja 0,5% afturat hjá fiskimonnum, so munurin minkaði við 10% varð sagt korta nei til. At strika havnagjald og trygging av veiðu og manningarognum sum felagsútveðla var eisini korta nei. Hetta vildi merkt, at hekkutrolarasáttmálin sammett við tann gamla saltfiskatrolarasáttmálan vildi verið burtur við 0,5% og vildi framvegis ligið 1% undir tí gamla sáttmálanum.

Og bata til isfiskatrolaramenn við teirra nógv fallandi inntøkum hevur verið fullkomiliga avvist.

Vit hava ongantið verið við til slíkar samráðingar, og meta vit, at aðrar orsøkir eru aftanfyrir enn tær, sum verða nýttar sum umbering, og sum litið og einki hald er í. Men vit ivast ikki í, at fiskimenn taka undir við okkum í tí, at soleiðis ber ikki til at fara við teirra felag. Vit meta okkum at vera noyddar út í hesa støðu, sum reiðarafelagið hevur alla ábyrgdina av.

Tórshavn, 22. juni 1985

Føroya
Fiskimannafelag
Óli Jacobsen

Á hvíta tjaldinum

I en kold verden har man brug for sine venner for at holde varmen.

GENSYN med VENERNE

"THE BIG CHILL"
TOM BERENGER GLENN CLOSE
JEFF GOLDBLUM WILLIAM HURT
KEVIN KLINE MARY KAY PLACE
MEG TILLY JOBETH WILLIAMS

Sjey fólk, sum gingu á sama universitetinum í teimum góðu trýssunum, hittast aftur. Vit hava nógv at tosa um. Har ergleði, vónloysis-øði, tey deilast og eru góð hvørt við annað, tey kanna seg sjálvan og koma eftir, at nógvir leysir endar eru. Uttanfyr stendur tann áttandi í hópnum, hann skilur onki av nokrum. Hann hovrir

til ættarliðið aftan á blómubørnini.

Leikstjórn Lawrence Kasdan er sjálvur frá 68-ættarliðinum og hevur tí kunnleika til evnið, hann viðger í filminum.

Leikararnir eru allir ungir, millum teir bestu ungu í Hollywood. Tónleikurin er frá trýssunum.

DE ER HER FOR AT REDDE VERDEN

THE SUPERNATURAL SPECTACULAR

Tað er farið at spjoka illa í New York, og nakrir gløggir parapsykologar stovna eitt felag at beina fyri afturgongum.

Teir triggir fáa úr at gera, tá ein ung kvinna biður um hjálpi. Hon greiðir frá lögnum hendinum í kuldaskápinum. Tað visir seg, at kuldaskápið er portur til eina aðra

vidd, har illir andar bývá. Og hesir illu andar vilja fegnast eina fyri okkum øllum.

Men eitt felag, sum livir av at beina fyri spökilsum og øðrum slíkum, veit sjálvandi, hvussu ein tilik heitan skal stóðgast. Ella veit tað nú tað...

Talan er ikki um ein ræðufilm. Filmurin sigst vera avbera stuttligur.

sjónvarp føroya

Týsdagur 25. juni

- 19.20 Tíðindi fyri deyv
- 19.30 Barnasendingin
- 20.00 Kongaliga danska akademiið
- 20.55 Svíkjararnir — danskur filmur (ikki fyri smærri børn)
- 22.40 Konsert við Dire Straits

Ú. F.

Týsdagur 25. juni

- 09.30 Stuttsgan »Brennivinsaksjónin« eftir Olav Michelsen, Oskar Hermannsson lesur
- 10.05 Fyrrapartsløg
- 11.01 Úr Føroyingasøgu VI
- 12.55 Føroyski skipalistin
- 19.00 Barnaútrýp
- Oddvá Nattestad leggur til rættis
- 19.30 Gospeltónleikur. Victor Carlsen leggur til rættis

Mikudagur 26. juni

- 09.30 »Myrkaspæla«. Útvarpsleikur eftir Edith Ranum. 1. partur. Oskar Hermannsson leggur til rættis. Sigmund Poulsen tyddi.
- 11.01 Kvøðuljómar til sjófólkið.
- 19.00 Reportasja. Bogi Godtfred skipar fyri
- 19.30 Løg mær damar. Eilíf Samuelsen leggur til rættis